

Andrzej Krzyszowski, Wiktor Kudra

Lipnica, st. 21 (GAZ 142), gm.
Szamotuły, woj. poznańskie, AZP
49-23/159

Informator Archeologiczny : badania 30, 52-53

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

próby węgla drzewnych. Chronologicznie ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych łączyć można z jej II fazą na ziemi chełmińskiej. W ceramice wystąpiły fragmenty o cechach technologicznych i stylistycznych nawiązujących do kultur subneolitycznych Europy Północno-Wschodniej. Jest to zjawisko coraz częstsze w wypadku tak wczesnych materiałów z ziemi chełmińskiej. Stanowisko 94 (oraz kilka innych z Lembarga) zdaje się reprezentować najwcześniejszy etap oddziaływań subneolitycznych. Pojedyncze fragmenty ceramiki kultury późnej ceramiki wstęgowej mogą być pozostałością penetracji tego terenu przez ludność reprezentującą tę kulturę (w pobliżu są tak datowane stanowiska). Istnieje też możliwość związku z kulturą pucharów lejkowatych. Dla stylistyki reprezentowanej przez ceramikę brakuje oznaczeń chronologii absolutnej, toteż istotnym osiągnięciem badań jest pozyskanie prób do analiz radiowęglowych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Badania zakończono.

LEMBARG, st. 95,
gm. Jabłonowo Pomorskie,
woj. toruńskie,
AZP 33-49/230

- ślady osadnictwa kultury późnej ceramiki wstęgowej (neolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- ślady osadnictwa z wczesnego i późnego średniowiecza
- ślady osadnictwa z okresu nowożytnego

Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez dr. Stanisława Kukawkę i dr. Jolantę Małecką-Kukawkę (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Założono 38 wykopów o łącznej powierzchni 620 m².

Na powierzchni ceramika rozproszona była na obszarze około 1,5 ha. Ponieważ zagęszczała się nieco w kilku miejscach, tam skoncentrowano prace wykopaliskowe, a rejon przyległe sprawdzono sondażowo. Stanowisko jest bardzo zniszczone, mimo to zarejestrowano skromne pozostałości 18 obiektów z ceramiką pucharów lejkowatych i 18 przegłębień bez materiałów zabytkowych. Obiekty i zabytki ruchome koncentrowały się w dwóch punktach o powierzchni szacowanej na 1-1,5 ara; poza nimi zabytki były bardzo rzadkie. Z wykopów i z powierzchni pozyskano 2 689 fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych, 2 fragmenty ceramiki kultury późnej ceramiki wstęgowej, 25 fragmentów o niepewnej przynależności kulturowej, 6 fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej, 18 fragmentów ceramiki późnośredniowiecznej i nowożytnej, 35 zabytków krzemiennych oraz kilka kamieni ze śladami gładzenia. Ponadto zebrano pojedyncze, drobne fragmenty „przepalonych” kości (w tym fragment skrzydła). Chronologia i charakter materiałów kultury pucharów lejkowatych są analogiczne jak na st. Lembarg 94. Pewne zróżnicowanie stylistyczne pomiędzy koncentracjami zabytków, a także względem materiałów ze st. 94, sugerują ich niejednoczasowość. Jest to ważne z punktu widzenia rekonstrukcji form osadniczych charakterystycznych dla kultury pucharów lejkowatych, zwłaszcza w sytuacji, gdy materiały reprezentują jedną fazę rozwojową. Na st. 94 i 95 zarejestrowano w sumie 3 punkty osadnicze z wczesnego etapu zasiedlenia ziemi chełmińskiej przez ludność kultury pucharów lejkowatych (jednodomowe punkty osadnicze). Charakter źródeł pozostałych zjawisk kulturowych nie jest obecnie możliwy do określenia, ze względu na odkrycie wyłącznie pojedynczych fragmentów ceramiki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Badania powinny być kontynuowane.

Linie, st. 24,
gm. Pniewy, woj. poznańskie

patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

LIPNICA, st. 21
(GAZ 142),
gm. Szamotuły,
woj. poznańskie,
AZP 49-23/159

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada kultury łużyckiej i kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone przez mgr. Andrzeja Krzyszowskiego (Ośrodek Naukowo-Konserwatorski PKZ sp. z o.o. w Poznaniu) przy współpracy Wiktora Kudry. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Stanowisko zajmuje obszar 1 ha na stoku i krawędzi małej doliny. Założono 2 wykopy o łącznej długości 60 cm i szerokości 2,5 m. Przebadano powierzchnię 150 m².

Odkryto 13 obiektów będących pozostałością osady kultury ceramiki wstęgowej rytej, w tym 6 jam, 5 dołków posłupowych i 2 ziemianki, z których pozyskano około 500 sztuk ceramiki oraz liczny materiał krzemienisty. Do kultury lużyckiej i kultury pomorskiej należało 98 obiektów: 85 jam (w tym 4 piwniczki), 9 dołków posłupowych, palenisko, 3 ziemianki mieszkalne. Znalezione w nich 1500 fragmentów ceramiki, polepe, kości zwierzęce i 2 grudki bursztynu. Natrafiono także na materiały wczesnośredniowieczne z faz E i F.

Materiały i dokumentacja przechowywane są czasowo w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PKZ sp. z o.o. w Poznaniu.

Badania zakończono do czasu budowy drugiej nitki gazociągu.

LIPNICA, st. 42
(GAZ 140),
gm. Szamotuły,
woj. poznańskie,
AZP 49-23/195

- ślady osadnictwa kultury amfor kulistych (neolit) – weryfikacja negatywna.
- ślady osadnictwa kultury lużyckiej (średkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza) – weryfikacja negatywna.
- ślady osadnictwa kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich) – weryfikacja negatywna.

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone przez mgr. Andrzeja Krzyszowskiego (Ośrodek Naukowo-Konserwatorski PKZ spółka z o.o. w Poznaniu) przy współpracy Wiktora Kudry. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Założono wykop o wymiarach 66 x 2,5 m. Przebadano powierzchnię 165 m².

W wykopie nie zarejestrowano żadnych pozostałości źródeł archeologicznych.

LISEWO, st. 31,
gm. *loco*,
woj. toruńskie,
AZP 34-44/127

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)

Badania weryfikacyjno-sondazowe w związku projektowaną budową autostrady A-1, przeprowadzone w październiku przez dr. Stanisława Kukawkę (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Drugi sezon badań. Założono 9 sondazy o wymiarach 0,5 x 0,5 m każdy. Łącznie przebadano powierzchnię 2,25 m².

Nie stwierdzono występowania w wykopach nawarstwień kulturowych. Ponieważ jednak w trakcie penetracji powierzchniowej odnotowano liczne ślady rozorywanych obiektów, stanowisko zakwalifikowano do dalszych, szerokopłaszczyznowych badań wykopaliskowych przed rozpoczęciem budowy autostrady.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i PSOZ w Toruniu. Badania będą kontynuowane.

Lubieszewo, st. 2, gm. Nowy Dwór Gdański, woj. elbląskie

patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

LUBLIN-DĄBROWA, st. 19,
AZP 79-81/19

- obozowisko mezolityczne
- osada kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych (neolit)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna (VIII-X w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe przeprowadzone w dniach od 26 sierpnia do 19 września przez mgr. Agnieszkę Niedźwiadek i Rafała Niedźwiadka (ARCHEE – Badania i Nadzory Archeologiczne). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Założono 10 wykopów o łącznej powierzchni 1,2 ara.

Dokonano eksploracji częściowo już zniszczonego przez wody Zalewu Zemborzyckiego obiektu, widniejącego w skarpie południowej części cypla, a także sondazowo przebadano dostępny (nie zalesiony) teren stanowiska, w celu określenia jego zasięgu, wartości i charakterystyki kulturowej. Rozpoznano na nim 9 obiektów, z których jeden można uznać za mieszkalny, pozostałym należy przypisać funkcję gospodarczą. Pozyskano 1168 zabytków ruchomych: 750 ceramicznych, 75 krzemienistych (większość z krzemienia wołyńskiego), 11 z żelaza lub brązu, ponadto grudki polepy i kości zwierzęce. Wśród ceramiki dominuje materiał kultury pucharów lejkowatych (wśród nich: ucha kolankowate, wylewy i fragmenty brzuśców z ornamentem arkadowym i stempelkowym, fragmenty flasz z kryzą i uch ansa lunata, przęśliki, gliniane modele miniaturowych siekierok i toporków). Natomiast większość zabytków